

ZIEMOWIT BARAŃSKI

ur. 1934; Skarżysko-Kamienna

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt Lublin. W kręgu żywiołów - woda, żeglarstwo, pasja, przesady

Przesady żeglarskie

Żegluga morska w ogóle od najdawniejszych czasów była ryzykowna. To nie dzisiejsze czasy, gdzie jest doskonała łączność, udoskonalone przyrządy nawigacyjne, i tak dalej. Jeżeli ludzie zdani byli na łaskę żywiołu, no to oczywiście wylaniały się jakieś historie. One tkwią oczywiście, do dnia dzisiejszego. Na przykład –w różnych krajach to różnie jest –ale jest przesąd, że nie należy wypływać w poniedziałek, albo w piątek, no bo to nieszczęśliwe dni, i zawsze wydarzy się coś złego. To chyba anegdota, a nie prawda, ale taka jest opowieść o tym, że admiralicja brytyjska, marynarka wojenna, nie chciała, żeby trzeba było jakieś działania zaczynać, a nie można ich było robić w piątek, więc chcieli przełamać przesady. Położyli stępkę pod budowę w piątek, zbudowali statek w piątek. Nazwali go *Friday*, czyli piątek, nawet znaleźli kapitana, który nazywał się Piątek. Statek wypłynął w swój pierwszy rejs oczywiście w piątek i wszelki ślad po nim zaginął. Chyba to jest tylko anegdota. Jest cały szereg takich rzeczy. Na przykład, może nawet to nie przesąd, bo to do dziś dnia ma pewne uzasadnienie, mianowicie, że nie gwizdże się na statku. Nie wolno gwizdać. Wzięto się to stąd, że w dawnych czasach, na dużych żaglowcach przy silnym wietrze, łopocenie żagli, i tak dalej, komendy były wydawane gwizdkiem, bo te wydawane głosem były niesłyszalne. Były odpowiednie sygnały, jeden długi, dwa krótkie i tak dalej. W związku z tym nie wolno było gwizdać, żeby przypadkiem nie wzięte to zostało za komendę. Teraz to zostało już jako przesąd, że gwizdanie przynosi pecha. Pewnie można by było, poznajdować jeszcze cały szereg różnych historii. Na przykład, do dziś dnia nawet stosuje, bo jak stawia się maszt, to pod maszt, pod to miejsce, które jest na samym dole, to nazywa się pięta, to zawsze podkłada się monetę, bo to ma przynieść szczęście. Może to wzięło się z żeglugi handlowej, żeby potem statek przynosił zyski.

Data i miejsce nagrania	2019-02-20, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Milena Komorowska
Redakcja	Dagmara Spodar
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"